

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 46C/36/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5119205149
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Michaela Priesolová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2020:5119205149.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Mgr. Michaelou Priesolovou, v právnej veci žalobkyne: K. I., G.. XX.X.XXXX, E. K. C. R. XXX/XX, Ž. - K., Š. U. A., právne zastúpená: Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s.r.o., IČO: 36 854 956, so sídlom D. Dlabača 2748/28, Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, so sídlom so sídlom Štúrova 2, 821 85 Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 1.952,34 Eur, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Vo zvyšnej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 92,30 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 7.5.2019 sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému - Slovenská republika v zastúpení orgánu konajúceho za štát označeného Generálna prokuratúra SR, zaplata sumy 2.030,54 Eur titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

2. Žalobkyňa žalobu skutkovo odôvodnila tým, že uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ Žilina, odbor kriminálnej polície, sp.zn.: Č.: U.-XXX/X - Z.- J.-XXXX J. V. X.X.XXXX K. J. E. A. Ž. Q. U. J. A. trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona. Proti uvedenému uzneseniu podala žalobkyňa sťažnosť, na základe ktorej uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina č.k. 3Pv/16/5511-5 zo dňa 24.6.2016 bola sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietnutá ako nedôvodná. V konečnom dôsledku bola žalobkyňa v postavení obvinenej oslobodená práve z dôvodov uvedených v tejto sťažnosti. Žalobkyňa bolo spod obžaloby oslobodená rozsudkom Okresného súdu v Žiline sp.zn. 3T/108/2016 - 334 zo dňa 5.6.2017 v spojení rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/94/2017-374 zo dňa 23.10.2017. Žalobkyňa si titulom náhrady škody v konaní uplatnil celkovo sumu 2.030,54 Eur, ktoré jej vznikli v súvislosti s nákladmi vynaloženými na obhajobou vo výške 1.030,54 Eur a zároveň si uplatnila nárok na úhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej vedením trestného konania voči jej osobe, pričom po začatí konania sa začal zhoršovať jej zdravotný stav, čo vyústilo do diagnózy F 43.2. Žalobkyňa nebola v minulosti nikdy súdne trestaná, trestné konanie malo nepriaznivý vplyv na jej súkromný život a spoločenské postavenie, čo malo za následok vznik psychických problémov. V priebehu trestného konania boli vypočúvaní jej obchodní partneri, čo malo za následok poškodenie jej mena na verejnosti. Rovnako tak boli do celej veci angažovaní ako svedkovia aj príbuzní žalobkyne (jej dcéra). Na základe uvedeného žiadala priznať náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- Eur.

3. Dňa 12.7.2019 doručil vyjadrenie k žalobe žalovaný (č.l. 26), v ktorom nárok žalobkyne výslovne neuznal a žiadal žalobu zamietnuť, nakoľko žalobkyňa nepreukázala svoje tvrdenia o existencii nezákonného rozhodnutia. Podľa názoru žalovaného, neskoršie rozhodnutie o oslobodení obžalovanej spod obžaloby v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči jej osobe bolo nezákonné. Konštrukcia predkladaná žalobkyňou je v rozpore so samotným znením zákona, nakoľko z vyššie citovaného ustanovenia je zrejmé, že tento zákon vymedzuje striktne a jednoznačne / nie exemplárne/ aké rozhodnutie možno považovať za nezákonné. Nezákonným rozhodnutím je iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, pričom v právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje zákon, ktorý by za orgán príslušný na zmenu resp. zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia orgánu činného v trestnom konaní určoval súd. Súd teda v tomto prípade v žiadnom prípade nemôže byť orgánom príslušným na zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia v zmysle § 6 ods. 1 citovaného zákona, a už vôbec nie extenzívnym výkladom tohto zákona, ktorý je vzhľadom na znenie citovaného zákonného ustanovenia vylúčený /je to iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zmenené alebo zrušené príslušným orgánom/. Prípadné rozhodnutie civilného súdu, ktoré by legitimizovalo takúto konštrukciu nezákonného rozhodnutia, by bolo v rozpore so všetkými zásadami trestného práva platného a účinného na území Slovenskej republiky, pretože uznesenie o vznesení obvinenia nepredpokladá istotu, že skutok sa stal a že ho skutočne spáchal obvinený, ale vyjadruje istú mieru pravdepodobnosti o jeho spáchaní touto osobou. Uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa v neskorších štádiách trestného konania z rôznych dôvodov nepotvrdí (porovnaj II. ÚS 163/2013). Iný záver by nepochybne viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii neviny, k popretiu účelu samotného trestného konania resp. jeho časti, t. j. prípravného konania, ktoré by de facto stratilo svoj význam a viedlo by k záveru o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Je potrebné zdôrazniť, že akékoľvek spájanie resp. spoločné posudzovanie dvoch typov rozhodnutí, a to je neprijateľné a nelogické a nemožno k nemu dospieť ani extenzívnym výkladom tohto zákona. Predpoklady pre vydanie týchto dvoch typov rozhodnutí upravuje Trestný poriadok, ako základná procesná norma trestného práva, ktorá logicky a systematicky nadväzuje na ústavný rámec trestného konania. Kým rozhodnutie o vznesení obvinenia má svoj základ v prijatí odôvodneného záveru o tom, že trestný čin spáchala určitá osoba (§ 206 ods. 1 Tr. poriadku), ktoré však v žiadnom prípade nemožno stotožniť so záverom o vine tejto osoby, odcudzujúci, resp. oslobodzujúci rozsudok má svoj základ v závere súdu o vine, resp. nevine tejto osoby, a to v prípade uznania viny bez akýchkoľvek pochybností / tento záver môže prijať v zmysle Ústavy SR jedine súd/. Z uvedeného teda vyplýva, že na každé z týchto rozhodnutí kladie zákon iné nároky. Kým pri vznesení obvinenia postačuje dôvodné podozrenie o spáchaní trestného činu určitou osobou, pri rozhodnutí o vine musí byť vina obžalovaného preukázaná bez akýchkoľvek pochybností. Orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť stíhať osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Preto pri vznesení obvinenia je prípustná istá miera pochybností o spáchaní tohto skutku obvineným, pričom uvedené je predmetom ďalšieho vyšetrovania, ktoré predstavuje najvýznamnejšiu časť prípravného konania. Pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným rozhodnutím je potrebné súčasné splnenie troch kumulatívnych podmienok, t. j. existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a priama príčinná súvislosť medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody, pričom v tomto prípade nie je splnená základná z podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia, a teda v tejto veci nie je daný už samotný základ nároku uplatňovaného žalobkyňou. Taktiež mám za to, že nie je splnená ani ďalšia podmienka, a to existencia priamej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody. Ani samotný trestný súd nepovažoval vznesenie obvinenia žalobkyňi za nezákonné, naopak vo veci konal, obžalobu v rámci preskúmania obžaloby neodmietol, vec prokurátorovi nevrátil, trestné stíhanie nezastavil, ani neprijal iné rozhodnutie predpokladané v ustanoveniach v § 241 Trestného poriadku. Z uvedeného dôvodu je zrejmé, že priama príčinná súvislosť medzi vznesením obvinenia a vznikom škody v podobe trov obhajoby, ktoré vznikli po preskúmaní obžaloby súdom, nie je vôbec daná, a teda i z tohto dôvodu žiadam žalobu zamietnuť. Pokiaľ ide o samotnú výšku náhrady škody, žalovaný uviedol, že sa k nej vyjadri na pojednávaní po oboznámení s pripojeným trestným spisom.

4. Na výzvu súdu po preskúmaní procesných podmienok doručila žalobkyňa súdu kópiu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku spolu s podacími lístkami, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa v rámci žiadosti o predbežné prerokovanie nároku v zmysle § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zo dňa 5.11.2018 požiadala žalovaného - Slovenskú republiku zastúpenú Generálnou prokuratúrou SR o uspokojenie svojho nároku

na náhradu škody, a to v sume 943,95 Eur titulom trov obhajoby v trestnom konaní a v sume 1.000,- Eur titulom nemajetkovej ujmy.

5. Súd sa prednostne pred zaoberal vecnou legitímáciou strán sporu, ktorou sa rozumie hmotnoprávny vzťah strany sporu k prejednávanej veci, pričom aktívnu legitímáciu má žalobca a pasívnu má žalovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav podľa hmotného práva, podľa ktorého strana sporu je subjektom práv alebo povinností, ktoré sú predmetom sporu. Nedostatok pasívnej legitímácie znamená, že niekto, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, nositeľom hmotnoprávnej povinnosti nie je. Určenie právneho subjektu, ktorý v danom prípade je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti má zásadný význam z hľadiska určenia vecnej pasívnej legitímácie na strane žalovaného. Pasívna legitímácia účastníka konania - Slovenskej republiky je nespochybniteľná. Posúdenie, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu, má však len procesný význam z hľadiska predmetu sporu. Otázka, ktorý orgán štátu vzhľadom na obsah a povahu daného sporu má v mene žalovaného konať, nie je otázkou pasívnej legitímácie odporcu, zistené nedostatky v zastúpení žalovaného majú povahu nedostatku procesných podmienok konania (R 48/1967). V prípade, ak súd je toho názoru, že za štát má konať iný orgán, ako bol označený žalobcom v žalobe, je povinný sa postarať o odstránenie procesnej vady žaloby. Pri odstraňovaní tejto procesnej vady žaloby je súd povinný žalobcu poučiť o tom, ktorého štátneho orgánu sa prejednávaná vec týka. Dokonca aj v prípade, ak žalobca neoznačí správne štátny orgán, ktorý konal v mene štátu, je súd povinný v záujme rýchlo vedeného konania konať s orgánom, ktorý je oprávnený v týchto vzťahoch menom štátu vystupovať.

6. Podľa § 73 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) na konanie štátu pred súdom sa použijú ustanovenia osobitného predpisu o konaní za štát.

7. Podľa § 1 písm. a) zák.č. 514/2003 Z.z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

8. Podľa § 3 ods.1 zák.č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

9. Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

10. Je nepochybné, že pasívne legitimovaným je Slovenská republika a bolo vecou žalobcu označiť aj zastupujúci orgán, keďže predmetom konania bola náhrada škody, ktorá mala byť žalobcovi spôsobená nezákonným rozhodnutím vo výške 2.030,54 Eur.

11. Ustanovenie § 4 zák.č. 514/2003 Z.z. upravuje, ktorý orgán koná v mene štátu, čo vyplýva aj z nadpisu tohto ustanovenia „Orgán konajúci v mene štátu.“

12. Podľa § 4 ods.1 písm. a), b) a f) zák.č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu

- a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak
 1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu,
- b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a
 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora.

f) Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu, v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

13. Zo znenia § 4 ods. 1 písm. f) citovaného zákona je zrejmé, že orgánom oprávneným konať za štát je Generálna prokuratúra SR, tak ako ju správne označil žalobca v žalobe. K rovnakému záveru dospel aj Najvyšší súd v rozsudku zo 14. októbra 2015 sp.zn. 8Cdo 289/2014, v ktorom konštatoval, že ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti.

14. Po ustálení vecnej legitímácie strán sporu v konaní, súd vo veci nariadil pojednávanie na 27.1.2020, na ktorom vec prejednal a rozhodol za účasti strán sporu a právnej zástupkyne žalobkyne. Právna zástupkyňa žalobkyne zotrvala na podanej žalobe, pričom vo vzťahu k uplatnenému nároku žiadala vypočúť žalobkyňu a zároveň súdu predložila definíciu diagnózy, na ktorú poukazovala v žalobe a od ktorej odvodzovala nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Zástupca žalovaného opätovne namietal samotný základ nároku a tvrdil, že rozhodnutie o vznesení obvinenia a začatí trestného stíhania nemožno považovať za nezákonné. Ďalej tvrdil, že nemožno priznať nárok na náhradu škody, nakoľko začatie trestného stíhania si žalobkyňa zapríčinila svojim konaním sama. Rovnako namietal príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím a namietal aj účelnosť úkonov vykonaných v trestnom konaní. Osobitne namietal vyjadrenie k obžalobe, na ktoré obvinený nie je osobitne súdom vyzývaný. V závere zdôraznil, že žalobkyňa nesie dôkazné bremeno vo vzťahu k svojim tvrdeniam, a tak mal za to, že v nepreukázala, že trestné stíhanie malo negatívne následky, ktoré by odôvodňovali nárok na priznanie nemajetkovej ujmy. Tiež tvrdil, že žalobkyňa nepreukázala ani zapltenie trov v trestnom konaní a zmenšenie jej majetku. Súd na pojednávaní vypočul žalobkyňu na návrh jej právnej zástupkyne, pričom výsluch žalobkyne súd považoval za účelný a nebol v rozpore s koncentračnou zásadou, nakoľko na účely výsluchu žalobkyne nie je potrebné odročiť pojednávanie.

15. Po výsluchu žalobkyne súd na pojednávaní vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, ako aj oboznámením s obsahom pripojeného trestného spisu 3T/108/2016, a to najmä žalobou a jej prílohami, uznesením o začatí trestného stíhania voči žalobcovi, sťažnosťou žalobcu voči uzneseniu OO PZ Žilina, obžalobou, rozsudkom OS ZA sp.zn. 3T/108/2016 zo dňa 5.6.2017, odvolaním žalobkyne a rozsudkom Krajského súdu Žilina sp.zn. 1To/94/2017 zo dňa 3.10.2017, ktorým súd žalobkyňu oslobodil spod obžaloby, vyčíslením trov obhajoby, príjmovými pokladničnými dokladmi, návrhom o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Na pojednávaní predložila právny zástupkyňa žalobkyne definíciu diagnózy F 43.2 - adaptačná porucha. K uvedenému listinnému dôkazu súd poznamenáva, že rozpis diagnóz je dostupný na verejne dostupnom internetovom portáli, ktorý obsahuje medzinárodnú klasifikáciu diagnóz, a tak sa súd oboznámil s popisom diagnózy pred pojednávaním vo veci a dôkaz vykonal v zmysle § 185 ods. 2 CSP, t.j. aj bez návrhu. Rovnako súd zohľadnil písomné vyjadrenia strán sporu a ich prednesy na pojednávaní a vec posúdil podľa nižšie citovaných zákonných ustanovení:

16. Podľa ust. § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

17. Podľa ust. § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

18. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti

poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

19. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

20. Podľa ust. § 17 ods. 1 a 2 citovaného zákona:

1) Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

21. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

22. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

23. Po preskúmaní žaloby súd dospel k záveru, že žalobkyňa správne postupovala, keď požiadala o predbežné prerokovanie nároku a so žiadosťou sa obrátila na Generálnu prokuratúrou SR ako na orgán konajúci v mene štátu (žiadosť č.l. 65). Žalobkyňa podala žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 5.11.2018 (podanie na poštovú prepravu dňa 8.11.2018), čím splnila podmienku na samotné podanie žaloby vo veci v zmysle § 16 ods. 4 citovaného zákona. V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím si uplatnila nárok na trovy vynaložených v trestnom konaní v sume 943,95 Eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- Eur.

24. Predmetom sporu v zmysle podanej žaloby je náhrada škody, ktorá pozostáva z troch nárokov, a to trov vynaložených v trestnom konaní v sume 1.030,54 Eur, trovy právneho zastúpenia spojené s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku v sume 189,92 Eur a úkon označený ako žaloba o náhradu škody vo výške 95,66 Eur ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- Eur. Celkovo však žiadala, aby súd žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 2.030,54 Eur.

25. Pri vyhodnocovaní žalobkyňou uplatneného nároku na náhradu škody vyplývajúceho z nezákonného rozhodnutia v zmysle § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. sa súd zaoberal aj námietkou žalovaného, že v danom prípade uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia či uznesenie prokurátora o zamietnutí sťažnosti nevykazuje znaky nezákonného rozhodnutia, ktorým má byť v zmysle žaloby. Súd pri posudzovaní žalobného nároku aj s ohľadom na uvedenú námietku žalovaného vychádzal aj z rozsudku NS SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 a ním vyslovené názory, došlo k ustáleniu judikatúry a rozhodovania súdov. Podľa citovaného rozsudku. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie

trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktno dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

26. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp.zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp.zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné. Rovnaký právny názor dovolací súd zaujal aj v rozhodnutí z 30. novembra 2009 sp.zn. 4 Cdo 183/2009.

27. Súd poukazuje na ustálenú súdnu prax (rozsudok NS SR zo dňa 30.03.2011, sp.zn. 3Cdo 194/2010). V súlade s ustálenou súdnou praxou zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Táto zásada bola vyjadrená už vo viacerých skorších rozhodnutiach, ktoré sa týkali náhrady škody spôsobenej štátnym orgánom v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Rozhodovanie súdov podľa tohto zákona sa ustálilo medzi iným na názore, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má podľa § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na to nadviazal záver, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby (viď bližšie R 70/1994). Na podstate týchto právnych záverov, ku ktorým sa dospelo vo vzťahu k prípadom škôd vzniknutých za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zotrúva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z.. Zákon č. 514/3003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Preto neobstojí ani argumentácia žalovaného, že v tomto prípade neexistuje nezákonné rozhodnutie, teda nezákonným rozhodnutím nie je uznesenie o vznesení obvinenia, či uznesenie o zamietnutí sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia. K uvedenému tvrdeniu žalovaného súd poznamenáva, že zákon č. 514/3003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniel. Rozhodujúcim kritériom zákonosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Pre úplnosť

súd poznamenáva, že v danej veci bolo v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 2/2018 pod publikačným č. 17 uverejnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. apríla 2016 spis. zn. 6 Cdo 402/2015, v ktorom Najvyšší súd SR k problematike konštatoval, že: „Aj v prípade, ak nárok na náhradu nákladov vynaložených poškodeným (obvineným) na jeho obhajobu v trestnom konaní, v ktorom bol spod obžaloby oslobodený alebo trestné stíhanie voči nemu bolo zastavené, bol uplatnený podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, súd môže priznať len náhradu účelne vynaložených trov, výška ktorých zodpovedá tarifnej odmene advokáta určenej osobitným právnym predpisom účinným v čase robenia úkonov.“

28. Z uvedených právnych záverov súd vychádzal aj pri priznaní náhrady škody vyplývajúcej z nezákonného rozhodnutia tak, ako žiadal žalobca a žalobný nárok žalobcu považoval v základe za odôvodnený. V danom žalobkyňa v pozícii obvinenej podala voči uzneseniu o vznesení obvinenia voči nemu sťažnosť, ktorú prokurátor ako nedôvodnú zamietol (č.l. 23 vyšetrovacieho spisu).

29. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že nemožno žalobkyni priznať nárok na náhradu škody, nakoľko si začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia zapríčinila sama. Pri vyhodnocovaní uvedenej procesnej obrany žalovaného súd vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 1To/94/2017 zo dňa 3.10.2017, právoplatného dňa 3.10.2017, ktorým bol zrušený rozsudok Okresného súdu Žilina sp.zn. 3T/108/2016 zo dňa 5.6.2017 a žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má ten, kto bol spod obžaloby oslobodený. Právo na náhradu škody ale nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzby zavinila sama. V prvom rade súd konštatuje, že civilný súd je v zmysle § 193 CSP viazaný právoplatným rozhodnutím v trestnej veci, a tak súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby. Pre posúdenie toho, či si žalobkyňa zavinila začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia súd vychádzal zo skutočnosti, že trestné oznámenie na žalobkyňu podal jej bývalý zamestnávateľ pre podozrenie zo sprenevery, nakoľko po okamžitom skončení pracovného pomeru vyzval žalobkyňu na vrátenie hnutelných vecí. Vzájomné vzťahy žalobkyne a jej bývalého zamestnávateľa boli predmetom viacerých (aj civilných) konaní, pričom trestný súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že skutok, pre ktorý podal T. A. E. oznámenie voči žalobkyni nie je trestným činom. Nie je možné konštatovať, že žalobkyňa svojím konaním zapríčinila začatie trestného stíhania, nakoľko z obsahu trestného spisu sú zrejmé komplexnejšie vzťahy medzi žalobkyňou a jej bývalým zamestnávateľom (nielen pracovné, ale aj súkromné), ktoré v dôsledku vzájomných nezhôd vyústili aj do podania trestného oznámenia. Samotný odvolací senát v trestnej veci konštatoval, že ide „o kriminalizovanie občianskoprávneho vzťahu medzi obžalovanou a poškodeným“, a tak má súd za to, že iniciátorom uvedeného trestného konania bol práve bývalý zamestnávateľ žalobkyne a žalobkyňa začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia nezapríčinila sama. V súvislosti s touto argumentáciou žalovaného súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/64/2008, v ktorom Najvyšší súd SR konštatoval, že: „So zreteľom aj na systematický výklad (prihliadnutie na cit. úpravu v ustanoveniach § 5 ods. 2 písm. a/ a b/ a § 6 ods. 3 písm. a/ a b/ tohto zákona, ktoré ustanovenia stanovujú prípady, kedy právo na náhradu škody neprichádza do úvahy) a na analogické použitie uvedených ustanovení na riešenú právnu vec (ako výnimiek - negatívne vymedzenie, kedy nemá spod obžaloby oslobodená osoba právo na náhradu škody), je treba uzavrieť, že z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu má ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia; takéto právo by nemal iba vtedy, ak by si vznesenie obvinenia zavinil sám, bol spod obžaloby oslobodený len pre to, že nie je za trestný čin trestne zodpovedný, resp. že mu bola udelená milosť alebo že trestný čin bol amnestovaný.“ V prejednávanej veci súd konštatuje, že žalobkyňa nezavinila vznesenie obvinenia sama. Zavinenie obvineného na začatí trestného stíhania proti nemu znamená, že obvinený svojím zavineným úkonom prispel k tomu, že trestné konania proti nemu bolo či muselo byť začaté, teda že jeho konania bolo dôvodom k začatiu trestného stíhania a zavinenie obvineného treba hľadať v jeho správaní pred začatím trestného stíhania, poprípade v jeho priebehu, predovšetkým v jeho postoji voči orgánom činným v trestnom konaní, teda či svojím konaním či úkonmi procesného charakteru zapríčinil, že trestné stíhanie muselo byť začaté. V prejednávanej veci žalobkyňa nedala svojím konaním či procesnými úkonmi príčinu na začatie či pokračovanie v trestnom konaní, nakoľko na dôvodoch uvedených v sťažnosti proti vzneseniu obvinenia trvala v priebehu celého trestného konania, v závere ktorého bola právoplatne oslobodená.

30. Súd sa stotožnil s vyjadreným názorom žalobkyne na účelnosť obhajoby v uvedených trestných konaniach. Právo na obhajobu je zakotvené v čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právo na obhajobu upravuje aj čl. 6 ods. 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť obhajovanie práv obvineného tak, aby v konaní boli objasnené aj všetky skutočnosti svedčiace v prospech obvineného a aby sa na ne v konaní a pri rozhodovaní prihliadalo, t. j., najmä aby nevinná osoba nebola odsúdená a páchateľ bol odsúdený len za to, čo spáchal. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a orgánmi činnými v trestnom konaní na druhej strane, keďže tieto disponujú značnými personálnymi a materiálnymi prostriedkami pre svoju činnosť v trestnom konaní. Odraz v práve na obhajobu je daný aj tým, že štát pri určitej výške trestu alebo určitých subjektoch trestného činu stanovuje povinnosť obhajoby. Preto žalobca využil svoje právo zakotvené jednak v Ústave SR ako aj medzinárodných dohovoroch a zvolil si vo vyššie uvedenej trestnej veci svojho obhajcu, aby ich zastupoval a obhajoval. V súvislosti s obhajobou má preto v zmysle § 18 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu účelne vynaložených nákladov pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia spolu so zákonným úrokom z omeškania odo dňa oznámenia o tom, že nárok na náhradu škody nebude uspokojený. Zodpovednosti sa žalovaný nemôže zbaviť, lebo prokurátor nezrušil uznesenie o vznesení obvinenia a podal na súde obžalobu. Z toho dôvodu je zodpovedným orgánom, ktorý koná za štát Generálna prokuratúra. Z dôvodu objektívnej zodpovednosti za výsledok trestného konania sa celé trestné stíhanie proti žalobcovi považuje za nezákonné.

31. Na základe vyššie uvedených skutočností, súd dospel k záveru, že základ nároku je daný, t.j. žalobkyňa má nárok na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím o začatí trestného stíhania. Žalovaný v rámci procesnej obrany namietal dôvodnosť uplatnenej náhrady škody a tvrdil, že žalobkyňa nepreukázala, že došlo k zmenšeniu jej majetku. V tomto smere súd poukazuje na znenie § 18 zákona č. 514/2003 Z.z., z ktorého vyplýva, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní. Z uvedeného je zrejmé, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania, ktoré jej vznikli v trestnom konaní, pričom zákonodarca výslovne nežiada, aby preukázala ich faktickú úhradu právnomu zástupcovi, nakoľko je zrejmé, že ide o pohľadávku právneho zástupcu v trestnom konaní voči klientovi, t.j. žalobkyňi (obžalovanej v trestnej veci). Súd tak považuje za potrebné zdôrazniť, že v konaní bolo preukázané vykonanie úkonov tak, ako je uvedené v nasledujúcich bodoch odôvodnenia tohto rozsudku.

32. Samotná výška náhrady škody spočívala v nároku na zaplatenie trov obhajoby v trestnom konaní, ktorý súd vyhodnotil v zmysle § 18 ods. 1, ďalej, trov spojených s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, ktorý súd posúdil v zmysle § 18 ods. 3 citovaného zákona a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú súd posúdil v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Pri posudzovaní dôvodnosti trov spojených s obhajobou žalobkyne v trestnom konaní súd vychádzal z vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a preskúmal žalobkyňou uplatnené právo na náhradu trov konania a zistil nasledovné skutočnosti:

33. Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. za 10 úkonov právnej služby v sume 1.030,54 Eur. V žiadosti o predbežné prerokovanie nároku si žalobkyňa uplatnila nárok na úhradu trov obhajoby za 9 úkonov právnej služby v sume 943,50 Eur, a tak súd súlade s ustanovením § 16 ods. 4 druhá veta zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. poškodený môže pri uplatnení nároku požadovať úhradu „len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný.“ Súd preto na účely posudzovania účelnosti vychádzal z trov obhajoby uplatnenej v trestnom konaní, pričom pri posudzovaní účelnosti a výšky vychádzal z týchto zákonných ustanovení:

34. Podľa § 12 ods. 3 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb, „Pri obhajobe v trestnom konaní je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, jedna dvanástina výpočtového základu.“

36. Podľa § 1 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb, „Výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.“

37. Tarifná hodnota úkonu právnej služby pri zastupovaní v úkonoch trestného konania vo veci sp.zn. 3T/108/2016 voči žalobkyne ako obžalovanej pre prečin ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona určená podľa § 12 ods. 3 písm. a/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. je vo výške 1/12 výpočtového základu, nakoľko horná hranica trestu neprevyšuje 5 rokov. Úkony boli vykonané v roku 2016 a 2017, pričom hodnota výpočtového základu v roku 2016 bola za jeden úkon právnej služby vo výške 63,58 Eur a režijný paušál vo výške 8,58 Eur, za úkony v roku 2017 bola hodnota jedného úkonu právnej služby vo výške 65,08 Eur a režijný paušál vo výške 8,84 Eur.

38. Súd porovnaním vyčíslených a uplatnených nárokov žalobcu zistil, že právny zástupca žalobkyne účelne vykonal v trestnom konaní, t.j. v konaní pred súdom, nasledovné úkony právnej služby v trestnom konaní:

1/ Účasť na vyšetrovacích úkonoch dňa 23.5.2016 na OR PZ ZA:

- výsluch osoby (žalobkyne) od 9:00 do 11.05 hod. (20 min.) , (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase)..... 63,58 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....8,58 €

2/ Podanie vo veci samej - sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 3.6.2016 zo (§ 14 ods. 1 písm. b/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase).....63,58 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....8,58 €

3/ Účasť na vyšetrovacích úkonoch dňa 14.6.2016 na OR PZ ZA:

- výsluch žalobkyne ako obvinenej od 9:00 do 9:20 hod. (20 min.) , (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase)..... 63,58 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....8,58 €

4/ Podanie vo veci samej - vyjadrenie k obžalobe zo dňa 16.11.2016 (§ 14 ods. 1 písm. b/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v rozhodnom čase).....63,58 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....8,58 €

5/ Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 21.2.2017 od 13:00 do 13:26, t.j. 26 min. (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. účinnej v rozhodnom čase).....65,08 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....8,84 €

6/ Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 25.4.2017 od 8:35 do 11:06 hod., t.j.2 hod. 30 min. (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. účinnej v rozhodnom čase).....2 x 65,08..... 130,16 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....1 x 8,84.....8,84 €

7/ Účasť na hlavnom pojednávaní dňa 5.6.2017 od 13:00 do 15:30, od 15:45 do 15:59, hod., t.j.2 hod. 44 min. (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. účinnej v rozhodnom čase).....2 x 65,08.....130,16 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....1 x 8,84.....8,84 €

8/ Účasť na verejnom zasadnutí KS ZA dňa 3.10.2017 - od 9:30 do 10:05 hod. (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 12 ods. 3 písm. a/ vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.).....65,08 €

- režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky).....8,84 €

Spolu trovy právneho zastúpenia 714,48 EUR

DPH 20% 142,90 EUR

SPOLU TROVY S DPH

857,38 EUR

39. Podľa § 14 ods. 1 písm. a) až c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,

b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,

c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, 4) pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a

to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín, ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny.

40. Podľa § 15 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase advokát má popri nároku na odmenu aj nárok

a) na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy,

b) na náhradu za stratu času.

41. Podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. od klienta možno požadovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

42. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

43. Na obhajobu žalobkyne boli v zmysle uvedeného účelne vynaložené trovy trestného konania spolu vo výške 857,38 Eur vrátane DPH 20%, nakoľko právna zástupkyňa žalobkyne je platiteľom dane z pridanej hodnoty, čo súdu adekvátne zdokladovala. Súd nepriznal výšku uplatnenej náhrady škody titulom vzniknutých trov právneho zastúpenia v celkovej uplatnenej výške, t.j. nepriznal odmenu spolu s režijným paušálom za prvý uplatnený úkon, a to prevzatie a príprava vrátane prvej porady s klientom, nakoľko žalobkyňa nepreukázala súdu realizáciu prvej porady s klientom, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou tohto úkonu. K námietke žalovaného k účelnosti úkonu vyjadrenie k obžalobe súd konštatuje, že uvedený úkon považoval za riadny úkon vykonaný v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z., nakoľko súd po podaní obžaloby vyzval výzvou zo dňa 26.10.2016 obžalovanú, prokurátora a splnomocnenú zástupkyňu poškodeného na písomné oznámenie návrhov na vykonanie dokazovania. V podaní označenom ako vyjadrení k obžalobe okrem iného právna zástupkyňa obžalovanej navrhla vo veci vykonať dôkazy, a tak iba plnila výzvu súdu. Vo zvyšnej časti nárok na trovy obhajoby (8 úkonov právnej služby) súd považoval za dôvodný a preukázaný, a tak žalobkyňu priznal nárok na zaplatenie sumy 857,38 Eur titulom vynaložených nákladov na trovy obhajoby v trestnom konaní, vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

44. Okrem toho si žalobkyňa uplatnila trovy súvisiace s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, ktoré pozostávali z dvoch úkonov právnej služby, a to prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 6.11.2018, spísanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 9.11.2018, ktoré súd posúdil v zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý jednoznačne uvádza, že súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. Žalobkyňu však súd priznal náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 94,96 Eur, vrátane DPH (t.j. odmena za jeden úkon právnej služby - spísanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku vo výške 69,92 eur a 1 x režijný paušál 9,21 Eur, spolu 90,54 Eur x 20 % DPH), ktoré posúdil podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka ako príslušenstvo pohľadávky, pretože predstavujú náklady vzniknuté žalobcovi v súvislosti s uplatnením jeho pohľadávky na náhradu škody. Súd pri tejto položke ako účelný a preukázaný úkon neuznal úkon označený ako prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom dňa 6.11.2018, nakoľko právny zástupca žalobkyne nezdokladoval súdu realizáciu prvej porady s klientom. Hodnota jedného úkonu právnej služby bola vypočítaná podľa § 10 vyhlášky, t.j. z výšky žiadaného plnenia, škody v sume 1.943,95 Eur, a tak podľa názoru súdu mala žalobkyňa nárok na odmenu za jeden úkon právnej služby v sume 81,33 Eur a režijný paušál, nakoľko si však uplatnila menej, súd jej nemohol priznať viac ako žiadala, takže jej súd priznal tarifnú hodnotu jedného úkonu v sume 69,92 Eur bez DPH. Na základe tejto skutočnosti súd nepriznal ani nárok na režijný paušál. Okrem toho si žalobkyňa uplatnila aj nárok na spísanie žaloby o náhradu škody zo dňa 12.4.2019, čo však nepredstavuje osobitný nárok v zmysle § 17 zákona č. 514/2003 Z.z., ale ide o nárok, ktorý sa môže žalobkyňa uplatniť ako trovy konania spojené so žalobou a v prípade úspechu v konaní ide o nárok podľa § 255 CSP, preto súd v tejto časti uplatnenej istiny zamietol.

45. Spolu tak súd žalobkyňi priznal nárok na účelne vynaložené trovy obhajoby a trovy spojené s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku spolu vo výške 952,34 Eur.

46. Žalobkyňa si ďalej uplatnila titulom náhrady škody aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- Eur, čo odôvodnila tým, že vedenie trestného stíhania a samotné trestné konanie jej výrazne ovplyvnilo postavenie v spoločnosti, ale najmä zdravotných problémov, ktoré vyústili do diagnózy F 43.2 (adaptačné poruchy, diagnóza následkom stresových situácií, pozn. súdu). Zároveň súdu predložila lekárske potvrdenie o svojom zdravotnom stave. Nemajetkovou ujmu je určitá náhrada za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu vo sfére fyzickej osoby. Je dôležité tu prihliadať na to, v akom rozsahu bola znížená česť, dôstojnosť a postavenie fyzickej osoby. Výška náhrady v peniazoch je voľne vyjadriteľná súdom, ktorý sa musí opierať o preskúmateľné hľadiská. „Ústavní soud připomíná, že citovaná zákonná úprava ponechává na obecných soudech, aby v každém jednotlivém případě a s přihlédnutím k jeho okolnostem buď toliko konstatovaly porušení práva, či nadto přiznaly náhradu nemajetkové újmy v penězích (ve výši přiměřené danému případu). Toto posouzení však zásadně spadá do pravomoci obecných soudů a Ústavní soud nemůže - pouze na základě event. vlastního subjektivního názoru - toto posouzení přehodnocovat a nahrazovat jej posouzením vlastním. Tím by totiž Ústavní soud atrahoval na sebe roli obecného soudu a zasahoval by do nezávislosti soudů obecných; to mu však nepřísluší, neboť ex constitutione není další instancí obecného soudnictví, nýbrž je výlučně soudním orgánem ochrany ústavnosti (srov. čl. 83 Ústavy). Ústavní soud je pouze oprávněn ověřit, zda toto posouzení obecných soudů není výrazem libovůle či svévole, a zda v něm nelze shledat prvek zjevného excesu.“[5] <<https://www.najpravo.sk/clanky/nahrada-skody-sposobena-pri-vykone-vernej-moci.html>>

47. Vo vzťahu k nároku na nemajetkovú súd zdôrazňuje, že súd mal za preukázané, že žalobkyňa bola oslobodená spod obžaloby a následky trestného konania mali vplyv na jej zdravotný stav, čo sa odrazilo na diagnóze adaptačná porucha. Na účely posúdenia dôvodnosti nároku na nemajetkovú ujmu súd považoval za dôvodný výsluch samotnej žalobkyne, z ktorého vyplynulo, že žalobkyňa má (logicky) v dôsledku trestného stíhania negatívne následky nielen na psychickom zdravotnom stave (úzkosti, strach zo socializácie a sociálnych kontaktov), ktoré vyplynuli z útokov na jej osobu oznamovateľom v trestnom konaní. Okrem toho žalobkyňa uviedla, že okrem problému adaptovať sa v sociálnom prostredí, mala problém sa v čase trestného konania zamestnať. Závažný dopad malo trestné konanie aj na jej osobný život, nakoľko jeho vplyvom boli do trestného konania vtiahnutí aj jej príbuzní - deti, s ktorými má narušené vzťahy (najmä s dcérou). K tvrdeniu žalovaného, že žalobkyňa reálne nepreukázala, aké sú dôsledky trestného konania na jej zdravotnom stave (potvrdenie o psychologickej diagnóze považoval za nedostatočné) a tiež nepreukázala, aký dopad uvedené malo na jej súkromný život, súd konštatuje, že pre účely posúdenia zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne považuje ňou uvedené tvrdenia a listiny za dostatočné. Vo vzťahu k uvedenému súd poukazuje na uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/125/2019, v zmysle ktorého: „Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprímerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe“. V prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd vychádzal zo skutočnosti, že žalobkyňa sa domáha nemajetkovej ujmy v sume 1.000,- Eur, čo súd považuje s ohľadom na ňou uvedené a preukázané skutočnosti za dostatočné. Zároveň v zmysle vyššie citovaného rozhodnutia súd zdôrazňuje, že za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody. Zásad trestného stíhania do života žalobkyne bol v konaní preukázaný a s ohľadom na jeho charakter a vplyv na pracovnú aj súkromnú sféru života žalobkyne mal súd nárok na nemajetkovú ujmu v sume 1.000,- Eur za preukázanú a dôvodnú, preto žalobe v tejto časti vyhovel. Spolu tak súd žalovaného zaviazal na úhradu sumy 1.952,34 Eur.

48. V závere súd za nutné považuje poznamenať k argumentácii žalovaného s poukázaním na nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 163/13 z13.11.2013, v ktorom bolo vyslovené, že nemožno automaticky bez akéhokoľvek odôvodnenia každé uznesenie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné len preto, že v trestnom konaní nedošlo k odsúdeniu obžalovaného. V tento súvislosti súd naopak, poukazuje na nález Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 320/2016-49 zo dňa 7.7.2016 s opačným názorom, ktorý bol prijatý neskôr ako nález označený žalovaným. Rovnako v ďalších neskorších nálezoch č.k. I. ÚS 395/2016-26 zo dňa 14.9.2016,č.k. I. ÚS 540/2016-33 zo dňa 13.12.2016 vyslovil obdobný právny záver. V náleze č.k. I. ÚS 540/2016-33 zo dňa 13.12.2016 (teda neskôr ako nález označený žalovaným) zdôraznil, že „nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č.58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinného do 30. júna 2004 (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“). Doterajšia súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia)trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté súdnou judikatúrou v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné [rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 M Cdo 15/2009] a svojou rozhodovacou činnosťou ho v prevažnej miere potvrdzuje aj ústavný súd (napríklad III. ÚS 117/06, I. ÚS 320/2016, I.ÚS 395/2016 a iné).Pre správnu interpretáciu § 6 ods. 1 prvej vety zákona č. 514/2003 Z. z. však nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia a doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teleologicky. Z hľadiska systematického výkladu možno dospieť k záveru, že aplikácia§ 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. prichádza do úvahy aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Z hľadiska teleologického výkladu nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zmene) namietaného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne. Za správny treba považovať výklad, v zmysle ktorého z hľadiska zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie trestného stíhania (ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným) rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného)konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania (uznesenie najvyššieho súdu z 18. októbra 2010 sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2014).

49. Žalovaný je povinný povinnosti vyplývajúce mu z tohto rozsudku splniť v zmysle druhej vety § 232 ods. 3 CSP v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Súd určil žalovanému na plnenie (splnenie si povinnosti vypratať byt) dlhšiu, ako trojdňovú lehotu, a to z dôvodu povahy uloženej povinnosti a jeho žiadosti pre prípad, že by súd žalobe vyhovel.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

52. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspešnosti žalobcu v konaní. Predmetom konania bolo zaplatenie sumy 2.030,54 EUR. Súd žalobkyni priznal sumu 1.952,34 Eur. Procesný úspech žalobkyne je teda vo výške 96,15 % (1.952,34 EUR/ 2.030,54 EUR x 100%). Procesný úspech žalovaného je vo výške 78,20 EUR. Vzhľadom k predmetu konania je to 3,85 % (78,20 EUR / 2.030,54 EUR x 100%). Čistý procesný úspech žalobcu

s prihladením na jeho procesný neúspech je vo výške 92,30 % (96,15 % - 3,85 %). Preto je žalovaný povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 92,30 %. O výške náhrady trov rozhodne súdu po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 1 CSP odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ustanovenia § 125 ods. 3 CSP odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.